

Poštovani i dragi članovi HPKZ-a, čitatelji i suradnici Napretka,

proteklo je razdoblje, ne samo ove godine na čijem smo kraju, nego i razdoblje iz kojega smo se nekako izvukli (ili se još uvijek izvlačimo), razdoblje koje je ostavilo trag na djecu učenike, učitelje, roditelje. Kad tako nabrojimo dionike društva, onda niti jedan član nije isključen. Svi smo ili djeca ili roditelji, ili učenici ili učitelji – u najširem smislu te riječi. I u odgojnom i u obrazovnom području svoga djelovanja, i kao učitelji i kao roditelji, vjerljivo tragamo za boljim i učinkovitijim rješenjima kojima ćemo ostvariti dobrobit za djecu i učenike. U ovom broju *Napretka* objavljujemo znanstvene i stručne članke koji neće odgovoriti na sva naša profesionalna ili ljudska pitanja, ali će ponuditi širu perspektivu u pristupu odgoju i obrazovanju.

Sigurno smo, i to s pravom, osjetili potrebu (za)štitići djecu, no potrebno je zapitati se kada, kako, od čega i u kojoj ih mjeri valja štititi. **Diana Olčar, Martina Gajšek i Petra Krnjus** u svome radu pokazuju da majčino prezaštićivanje ima negativne učinke na djecu, odnosno da je majčino prezaštićivanje povezano s manje prosocijalnog ponašanja djece. Zanimljiv je podatak da je majčino prezaštićivanje više povezano s internaliziranim teškoćama kod dječaka nego kod djevojčica.

U odgojno-obrazovnom sustavu planirano je neke odgojne i obrazovne učinke ostvariti planiranjem i realizacijom segmenata kurikulskih međupredmetnih tema. Rad **Zdenke Brebrić** pokazuje da se ti segmenti mogu realizirati pričanjem ciljano odabranih priča.

Dok još uvijek nemamo jednoznačno terminološko određenje digitalnog udžbenika, **Martina Kolar Billege** i **Gordana Ivančić** određuju ga kao metodičko sredstvo i izvor znanja afirmiran u kurikulskom kontekstu. Pročitajte kako i koliko udžbenik utječe na obrazovanje učenika.

Odabirom učiteljskoga zvanja, opredjeljujemo se za uzvišeno zvanje (prema riječima Mate Lovraka). No, nije lako postati vrsnim učiteljem. Na tom putu trebamo mentora, a čini se da i mentor trebaju mentora. **Daria Rovan** ističe koliko je važno da svaki učitelj početnik dobije kvalitetnu mentorsku podršku. Pritom je potrebno utvrditi uvjete za odabir mentora, a i mentorima omogućiti edukaciju za mentorski rad.

Jasna Cvetković-Lay daje teorijski uvid u definiranje ključnih koncepata kreativnosti i darovitosti u djetinjstvu. Prikazuje različita gledišta na mogućnost ranog iskazivanja iznimnih razina darovitosti i kreativnosti te ulogu poticajnoga konteksta.

Uoči dvjestote godišnjice rođenja velikoga učitelja, Ivana Filipovića, **Snježana Dubovicki i Emerik Munjiza** nastoje objektivno prikazati njegov doprinos u organiziranju hrvatskoga učiteljstva i reformiranju hrvatskoga školstva.

Rad **Magde Pašalić** trebao bi potaknuti nastavnike engleskoga jezika da otkriju koje motivacijske strategije mogu pomoći njihovim učenicima da postignu bolji uspjeh u ovladavanju engleskim jezikom.

Katarina Bogović, Maja Laklija i Slavica Blažeka Kokorić ističu važnost edukacije udomitelja kao temelja prevencije teškoća u prilagodbi i funkcioniranju udomljenog djeteta te daju pregled organizacije i sadržaja tih edukacija s plemenitom namjerom da pomognu unapređenju sustava edukacije udomitelja u Hrvatskoj.

Zrinka Selestrin i Matea Belošević ističu da je tjelesna aktivnost, koja je doduše u rapidnome padu, povezana s brojnim zdravstvenim koristima te s kognitivnim razvojem i mentalnim zdravljem.

Tanja Šupe i Javorka Milković u suvremenom kontekstu inkluzivnoga obrazovanja ukazuju na važnost knjižnice koja osobama oštećena vida može biti posrednik u pristupu informacijama na koje je svim članovima društva zajamčeno pravo.

Neka vam te teme budu poticaj za usavršavanje i daljnje istraživanje, za osobni i profesionalni napredak!

Martina Kolar Billege